

AVENTURI ÎN LUMEA COMUNICĂRII ȘI RELĂȚIONĂRII

Program de consiliere de grup pentru elevi (9-11 ani)

AVENTURI ÎN LUMEA COMUNICĂRII ȘI RELAȚIONĂRII

Program de consiliere de grup pentru elevi (9-11 ani)

Descrierea programului:

Bine ați venit în călătoria noastră prin lumea comunicării! În acest program, tinerii noștri exploratorii vor învăța cum să comunice eficient, să construiască relații sănătoase și să coopereze în grupuri. Fiecare întâlnire reprezintă o stație de oprire în această aventură, iar activitățile noastre sunt pline de jocuri, discuții și exerciții care vor ajuta elevii să își dezvolte abilități importante de comunicare și relaționare.

Scopul programului:

Facilitarea înțelegerii de către elevi a importanței comunicării deschise, a empatiei și a colaborării în construirea unor relații sănătoase și respectuoase cu cei din jur.

Obiectivele generale ale programului:

- Dezvoltarea abilităților de comunicare verbală și non-verbală.
- Crearea unui climat de siguranță și încredere în grup.
- Îmbunătățirea relațiilor interpersonale prin cooperare și empatie.
- Promovarea unui comportament respectuos și responsabil în grup.
- Încurajarea prieteniei și colegialității.

Activitățile programului:

1. "Pornim împreună în Călătoria Comunicării!" (Activitate introductivă)

Scop: Elevii se cunosc între ei, înțeleg tema principală a consilierii de grup ("Comunicare și relaționare") și regulile de bază pentru întâlnirile viitoare.

2. "Podul Prieteniei - Învățăm Să Comunicăm Împreună!"

Scop: Îmbunătățirea abilităților de comunicare și relaționare prin activități practice și jocuri de echipă care încurajează colaborarea și exprimarea clară.

3. „Cum comunic, cum ascult, ce înțeleg”

Scop: Dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă

4. "Gesturi Prietenoase - Abilități Necesare în Relațiile cu Ceilalți"

Scop: Formarea abilităților de comunicare eficientă în grupurile de egali

5. "Toleranță și Empatie – Cheia Relaționării Pozitive"

Scop: Consolidarea cunoștințelor cu privire la tematica toleranței și a empatiei și înțelegerea legăturii dintre acestea și relațiile interumane.

6. "Importanța Colaborării/Cooperării în Procesul de Comunicare și Relaționare"

Scop: Încurajarea muncii în echipă și a spiritului de cooperare în comunicare.

7. **"Cum să fim Prieteni Mai Buni?"**

Scop: Dezvoltarea abilităților sociale și a competențelor de comunicare și cooperare la elevii de 9-10 ani..

8. **"Colegiialitate și Prietenie"**

Scop: Dezvoltarea la elevii de vârstă școlară mică a abilităților de relaționare și de comunicare asertivă în grupul de egali

9. **"Sărbătoarea Exploratorilor în Comunicare!" (Activitate de încheiere)**

Scop: Recapitularea „lecțiilor” învățate, sărbătorirea progresului și reflectarea asupra călătoriei de învățare a comunicării.

Cum funcționează programul?

Fiecare întâlnire este o „stație” în călătoria noastră de învățare, unde elevii vor învăța prin jocuri, discuții și activități interactive, dezvoltându-și abilități de comunicare, ascultare, respect și empatie. Programul este structurat pentru a fi interesant, dinamic și plin de învățăminte valoroase pentru toți participanții.

Întâlnirea 1 - "Pornim împreună în Călătoria Comunicării!"

SCOP: Elevii se cunosc între ei, înțeleg tema principală a consilierii de grup ("Comunicare și relaționare") și regulile de bază pentru întâlnirile viitoare.

Obiective:

1. Crearea unui climat pozitiv și de siguranță emoțională.
2. Familiarizarea elevilor cu tema principală a setului de activități.
3. Stabilirea regulilor de lucru în cadrul grupului.
4. Dezvoltarea abilităților de exprimare și ascultare activă.

Materiale:

- Cartonaje colorate
- Markere
- O minge moale sau un obiect „păstrător al cuvântului”
- Flipchart/hârtie mare
- Post-it-uri
- Creioane colorate

PROCEDURĂ

1. Introducere

- Consilierul școlar se prezintă și își exprimă bucuria de a lucra împreună cu elevii.
- Explică pe scurt ce este consilierea de grup: un spațiu sigur unde învățăm să comunicăm, să ascultăm și să lucrăm împreună.
- Prezintă tema generală a întâlnirilor: **"Comunicare și Relaționare"**.
- Sublinează faptul că activitatea de astăzi va fi despre cunoaștere și stabilirea regulilor pentru o experiență frumoasă împreună.

2. Brainstorming

- Întrebarea deschisă: **„Ce înseamnă pentru voi *comunicare*?”**
- Fiecare elev spune un cuvânt sau o idee despre comunicare (ex: vorbire, ascultare, înțelegere, prietenie).
- Consilierul școlar notează ideile pe un flipchart.
- Se discută pe scurt răspunsurile și se subliniază ideea că **fiecare voce este importantă**.

3. Activitate în grupul mare

- Joc de cunoaștere: **"Mingea Întrebărilor"**
- Se aruncă mingea de la unul la altul. Cine prinde mingea răspunde la o întrebare simplă (ex.: "Care este animalul tău preferat?", "Ce îți place să faci în timpul liber?", "Care este filmul tău preferat?").
- Scop: să începem să ne cunoaștem într-un mod relaxat și distractiv.

Alternative:

- Jocul „**Găsește pe cineva care...**” (ex.: găsește pe cineva căruia îi place același sport ca tine).

4. Activitate în grupuri mici

- Formăm echipe de 4-5 elevi.
- Fiecare echipă primește post-it-uri și creioane colorate.
- Sarcina: „**Inventăm regulile grupului nostru**” — fiecare grup propune 3 reguli pe care le consideră importante (ex.: ascultăm când cineva vorbește, respectăm părerea altora, ne exprimăm politicos).
- Apoi, fiecare grup își citește regulile iar consilierul școlar le notează pe o hârtie mare/foaie de flip-chart care va fi afișată la fiecare întâlnire viitoare.

Alternative:

- Desenarea unor simboluri pentru reguli (ex.: ureche = ascultare, inimă = respect).

5. Încheiere

- Se recapitulează tema întâlnirilor următoare și ce au făcut azi.
- Se întreabă: „**Cu ce gând pleci astăzi de aici?**” (fiecare elev spune un singur cuvânt sau o scurtă propoziție).
- Consilierul școlar mulțumește pentru implicare și felicită elevii pentru începutul călătoriei lor.

Întâlnirea 2 - Podul Prieteniei- Învățăm Să Comunicăm Împreună!

SCOP: Îmbunătățirea abilităților de comunicare și relaționare prin activități practice și jocuri de echipă care încurajează colaborarea și exprimarea clară.

Obiective:

1. Să învețe să transmită mesaje clare și să asculte activ;
2. Să înțeleagă cum să-și exprime emoțiile în mod constructiv;
3. Să dezvolte empatia prin cooperare cu colegii.

Materiale:

- Frânghii sau panglici pentru a marca „podul”.
- Cartonașe cu mesaje incomplete (ex.: „Te rog să...”, „Îmi place când...”, „Mă supără când...”).
- Hârtie, markere, stickere colorate.
- O cutie decorată pentru sugestii („Cutia prieteniei”).

PROCEDURĂ

1. Introducere

- Copiii sunt invitați să se așeze în semicerc.
- Consilierul școlar prezintă tema: **„Astăzi vom construi un pod magic al prieteniei! Acest pod ne va ajuta să învățăm să vorbim frumos, să ascultăm și să ne înțelegem mai bine.”**

2. Brainstorming

- Întrebarea de deschidere: **„Cum arată un prieten bun? Ce face el?”**
- Răspunsurile sunt notate pe un afiș sau pe tablă, iar consilierul școlar adaugă exemple despre comunicarea bună (ex.: spune „te rog”, ascultă fără să întrerupă).

Se introduce conceptul **„podului prieteniei”** – legătura invizibilă pe care o construim atunci când comunicăm bine.

3. Activitate în grupul mare

- Joc: **„Trecem podul prieteniei”**
 - Consilierul școlar creează un pod imaginar (folosind frânghii sau panglici).
 - Fiecare copil primește un cartonaș cu o propoziție incompletă și trebuie să o completeze înainte de a traversa podul (ex.: „Te rog să... împreună cu mine”, „Mă bucur când...”, „Un prieten bun este cel care.....”, „Îmi place atunci când.....”, „Apreciez faptul că.....”).
 - După fiecare completare, grupul discută scurt dacă propoziția este potrivită pentru o comunicare bună.

4. Activitate în grupuri mici

- Copiii sunt împărțiți în grupuri și primesc sarcina de a desena împreună un „pod al prieteniei”.
- Fiecare copil adaugă un element la pod (ex.: un cuvânt, un simbol, o culoare) care reprezintă ce apreciază la prieteni sau cum comunică mai bine.
- La final, fiecare grup prezintă „podul” și explică elementele desenate.

Alternative:

Grupurile pot crea o poveste scurtă despre cum un pod al prieteniei ajută două persoane să se înțeleagă.

5. Încheiere

- Fiecare copil scrie un mesaj pozitiv (ex.: „Ce îmi place la tine...” sau „Cum pot fi un prieten mai bun...”) pe o foaie mică și îl pune în „Cutia prieteniei”.

Consilierul școlar îi încurajează să ia câte un mesaj la sfârșitul activității pentru a reflecta asupra lui.

Întâlnirea 3 - „Cum comunic, cum ascult, ce înțeleg”

SCOP: Dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă

OBIECTIVE:

1. Să identifice consecințele pe care diferite situații de comunicare le pot avea asupra emoțiilor și comportamentelor lor;
2. Să diferențieze stiluri de comunicare;
3. Să comunice asertiv în diverse situații ale vieții cotidiene.

Materiale: foi albe, instrumente de scris, pungi cu bomboane, tablă interactivă, prezentare ppt.

PROCEDURA:

1. INTRODUCERE:

- Copiii sunt invitați să se așeze în semicerc.
- Consilierul școlar prezintă tema: „Astăzi vom învăța să comunicăm mai corect pentru a ne înțelege mai bine unul pe altul!”
- Fiecare elev este invitat să-și prezinte colegul din dreapta în 5 propoziții.

2. BRAINSTORMING:

- Întrebare de început: „**Cum putem să ne asigurăm că înțelegem bine ce vorbește cineva cu noi?**” Elevii menționează o serie de variante.
- Consilierul propune un scurt experiment „Oglindirea”: alege 3-4 elevi și le solicită să repete ce au auzit din prezentarea colegului de la începutul activității utilizând formularea „Eu am înțeles de la tine că eu sunt....”. Dacă elevii au ținut minte descrierea colegului atunci concluzionăm că a ascultat cu mare atenție. Dacă elevii nu au ținut minte descrierea colegului atunci tragem **concluzia nr. 1**- o comunicare corectă are loc numai atunci când ascultăm cu atenție. Colegii elevilor care nu au știut să oglindească descrierea vor fi rugați să o repete.

3. ACTIVITATE ÎN GRUPUL MARE:

- Profesorul consiliere invită 2 elevi în afara clasei și le prezintă 2 pungi cu bomboane și instrucțiuni de a servi bomboanele celorlalți colegi. Astfel primul elev va servi bomboanele folosind indicații verbale agresive pe un ton ridicat și ferm: „**la bomboane! Hai o dată! Ce te uiți așa la mine? Ia mai puține! Nu vezi că nu ne ajung? Mereu ești lacom!**” iar al doilea elev va servi bomboane folosind indicații verbale asertive: „**Vă rog să serviți bomboane! Vă rog să serviți câte o bomboană pentru a ne ajunge tuturor! Mulțumesc!**”
- La final elevii sunt întrebați dacă au observat diferențe între personaje și modul lor de a vorbi. Apoi vor descrie modul în care s-au simțit în cele două ipostaze. **Concluzia nr.2** : o comunicarea corectă are loc atunci când folosim un ton potrivit.
- Consilierul introduce conceptele noi: *tu-comunicare* , *eu- comunicare* și cu ajutorul unui slide PPT prezintă elevilor diferența dintre cele două tipuri de comunicare.

4. ACTIVITATEA ÎN GRUPURI MICI:

- Elevii sunt întrebați pentru început ce fel de situații de conflict au întâlnit în ultima săptămână; după ce au oferit câteva exemple, aceștia sunt întrebați cum au gestionat situațiile respective – ce au făcut propriu-zis – și care a fost finalitatea lor – cum s-a încheiat conflictul? Cum s-au simțit în acele situații? De la ce a pornit conflictul?
- Consilierul prezintă un studiu de caz în care 3 elevi au o neînțelegere din cauza faptului că nu au comunicat între ei. (anexa 1). Studiul de caz va fi prezentat cu ajutorul unui slide PPT.
- Elevii lucrează în perechi și identifică cauzele neînțelegerii în cazul celor trei elevi din studiul de caz.

Concluzia nr. 3: o comunicare corectă are loc atunci când spunem ce ne deranjează într-un mod respectuos.

5. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII

- Consilierul solicită elevilor să menționeze cele 3 concluzii din această activitate.
- Elevii completează fișa de evaluare. (anexa 2).

Anexa 1

Studiu de caz

Într-una dintre dimineți, când au ajuns la școală, Elena și Andrei l-au văzut pe Radu vorbind și glumind cu un alt coleg. De câteva zile, Radu nu se mai întâlnise cu ei să meargă împreună la școală și nici nu le răspunsese mesajelor în care ei îl întrebau ce s-a întâmplat. Elena s-a înfuriat foarte tare, gândindu-se că i-a lăsat baltă pentru a se împrieteni cu un alt coleg. Andrei s-a simțit vinovat, gândindu-se ce anume ar fi putut face să îl supere atât de tare pe Radu. Într-una dintre pauze a hotărât să meargă împreună cu Elena să stea de vorbă cu el.

- Bună, Radu! a început Andrei discuția, un pic stânjenit, frecându-și nervos mâinile.
- Bună! le-a răspuns Radu destul de plictisit, cu un ton răstit și uitându-se în altă parte.
- Uite, nu știu exact cum să încep, noi vrem să te întrebăm ceva, a continuat Andrei, cu un ton al vocii destul de ezitant.
- Ce? a întrebat Radu deranjat, ridicând din sprâncene și strâmbându-se.
- Noi obișnuim să mergem zilnic la școală, toți trei, împreună, și de câteva zile nu mai vrei să mergi cu noi, a intervenit și Elena în discuție, pe un ton enervat și gesticulând din mâini. Poți să ne spui ce s-a întâmplat?
- Pur și simplu nu mai am chef să merg cu voi! a răspuns furios Radu, și apoi le-a întors spatele și a plecat.

Anexa 2

Fișă de evaluare

1. Încercuiește varianta corectă:
Să comunic corect înseamnă:
Ascult cu răbdare și atenție ce spune colegul. A/F
Îmi exprim părerea fără să jignesc. A/F
Respect opinia celorlalți. A/F
Ridic tonul atunci când colegul nu este atent la mine. A/F
2. Citește următoarea situație: „Colegul tău de bancă îți folosește mereu pixurile colorate fără să-ți ceară voie.”
Formulează un răspuns de tipul *tu-comunicare*.
3. Apreciază comportamentul tău în timpul acestei activități:

4. Apreciază lucrurile pe care le-ai învățat pe parcursul acestei ore:

Slab Mediu Bun Foarte bun Excelent

Întâlnirea 4 - Gesturi prietenoase - Abilități necesare în relațiile cu ceilalți

SCOP: Formarea abilităților de comunicare eficientă în grupurile de egali

Obiective:

1. Să înțeleagă ce înseamnă conceptul de comunicare și tipurile de comunicare derivate din conceptul global..
2. Să identifice calități ale celorlalți colegi. Obiectivul se consideră realizat dacă 95% dintre elevi vor formula un compliment pentru un alt coleg.
3. Să respecte regulile de bază ale menținerii unei relații, având la bază normele de comportament respectuos față de ceilalți colegi.
4. Să recunoască dacă calitățile oferite de ceilalți colegi sunt în acord cu propria lor imagine despre sine.

Materiale:

- videoproiector,
- fișe de lucru,
- plicuri cu literele care formează un cuvânt.

PROCEDURĂ

1. Introducere

- Se asigură condițiile necesare desfășurării optime a activității. Se cere elevilor să pregătească materialele necesare, se corectează poziția în bancă.
- **Cocktail de litere** - Grupul este împărțit în grupe de câte 2 elevi. Fiecare grupă primește un plic cu litere. Li se cere să ordoneze literele pentru a obține un cuvânt.

PRIETENIE

2. Brainstorming

- Elevii sunt anunțați că urmează să discutăm despre abilitățile necesare în relațiile cu ceilalți. Se scrie titlul activității de grup pe flipchart. Sunt prezentate următoarele concepte de bază.
- Se prezintă elevilor conceptele de comunicare și formele comunicării: verbală, nonverbală, paraverbală. Comunicarea (în varianta cea mai simplă) este actul de transfer de informații dintr-un loc în altul sau de la o persoană la altă persoană.

Diferitele categorii de comunicare includ:

- **Comunicare vorbită sau verbală:** față-în-față, telefon, radio sau televiziune și alte mijloace de comunicare
- **Comunicarea non-verbală:** limbajul corpului, gesturile, modul în care ne îmbracăm sau acționăm – chiar și parfumul nostru.
- **Comunicare paraverbală – care se referă la aspecte, cum ar fi tonul folosit de noi, volumul vocii, ritmul și fluența vorbirii noastre.**

- **Comunicare scrisă:** scrisori, e-mailuri, cărți, reviste, Internet sau prin alte mijloace de comunicare.

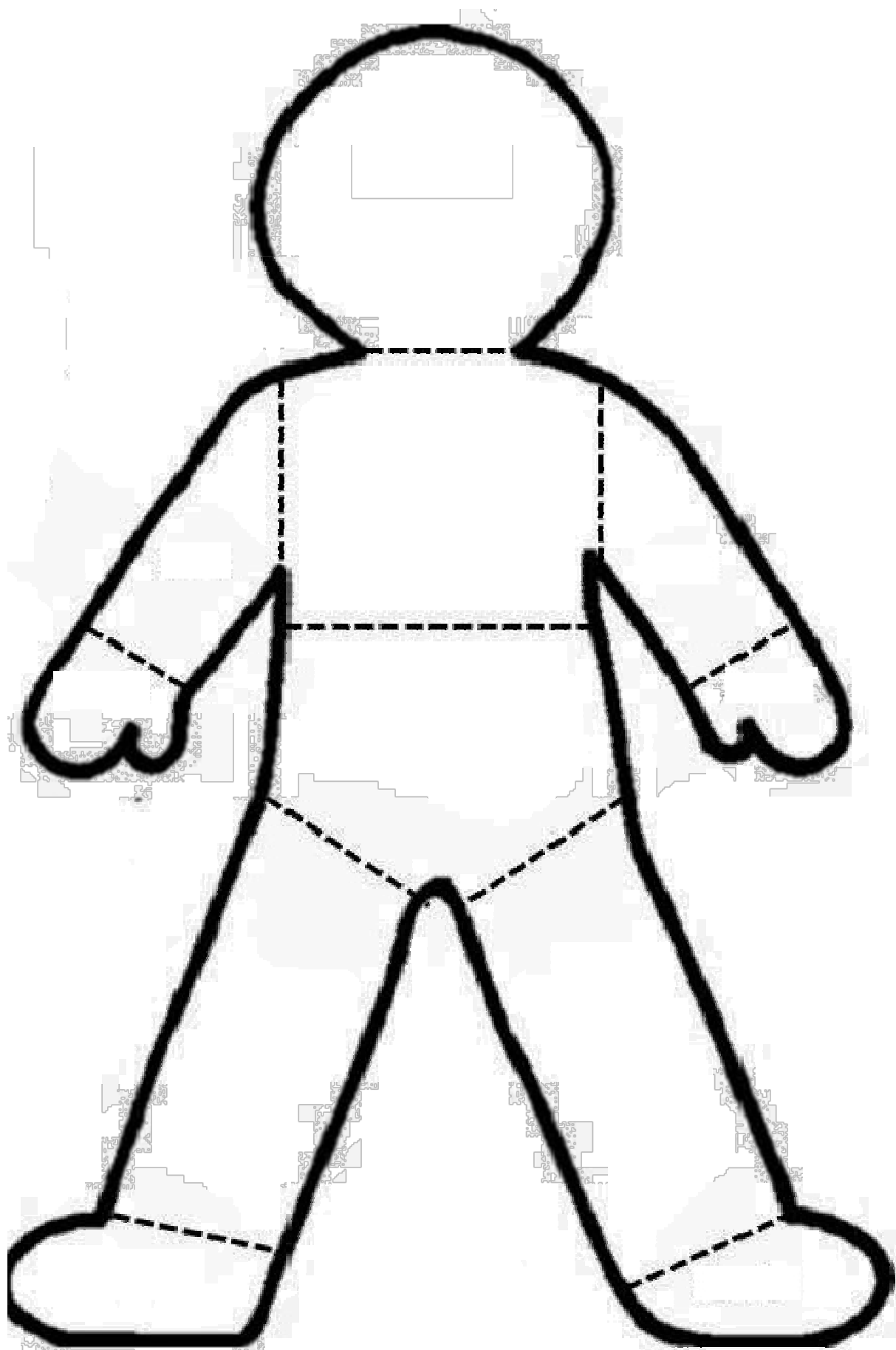
3. Activitate în grupul mare

- **Joc: Adresează un compliment :** Elevii sunt chemați și li se lipește fișa „Puzzle-ul calităților” pe spate. După ce toți au această fișă plasată pe spate elevii sunt invitați să își scrie unul pentru celălalt câte o calitate care reprezintă fiecare coleg în parte, până când toate spațiile din puzzle sunt completate.

4. Încheiere

- Se vor face aprecieri generale și individuale asupra participării elevilor la ședința de consiliere de grup, precum și asupra comportamentului lor pe parcursul orei. Elevii vor spune dacă calitățile indentificate de colegi se potrivesc cu propria lor imagine despre sine. Prof. consilier a rugat elevii să ofere un feedback pentru activitatea de grup, oferind câte un post-it și rugând elevii să scrie pe post-it o emoție simțită pe parcursul activității (fericire, tristețe, dezgust, încântare).

Anexa 1 (Puzzle-ul Calităților)

Întâlnirea 5 - Toleranță Și Empatie – Cheia Relaționării Pozitive

SCOP: Consolidarea cunoștințelor cu privire la tematica toleranței și a empatiei și înțelegerea legăturii dintre acestea și relațiile interumane.

Obiective:

1. Să definească în mod corect conceptele de toleranță și empatie
2. Să identifice situații în care persoanele manifestă toleranță și empatie
3. Să înțeleagă cum se simte o persoană care este diferită față de ceilalți/ tratată diferit
4. Să transmită mesaje prin care dovedesc toleranță și empatie față de o persoană

Materiale: povestea, tabla/flipchart, markere, postit-uri

PROCEDURĂ DETALIATĂ

1. Introducere

- Exercițiul de spargere a gheții: **"Cum mă simt atunci când..."**: un elev voluntar va interpreta rolul unui copil respins, pe rând, de către ceilalți elevi-actori din diferite motive (culoarea ochilor, lungimea/culoarea părului, genul, etc.). Un singur elev îl va accepta așa cum este. Elevul voluntar va menționa după fiecare respingere/acceptare cum se simte în acea ipostază și cât de greu a fost pentru el să joace rolul copilului respectiv.

2. Brainstorming

- Elevilor li se va solicita să ofere sinonime, expresii sau cuvinte legate de conceptele toleranță și empatie. Consilierul le va nota pe tablă/flipchart. Apoi va ruga elevii să se gândească la situații trăite în care au dat dovadă de toleranță față de o persoană și au empatizat cu aceasta.

3. Activitate în grupul mare

- Consilierul va citi povestea „**Băiatul cu doi ochi**” (Anexa 1) și va pune diferite întrebări elevilor:
 1. Prin ce era diferit copilul față de ceilalți locuitori ai planetei?
 2. Ce putea să facă băiatul în plus față de ceilalți?
 3. Cum a reușit să fie acceptat de ceilalți?
 4. Care credeți că este morala poveștii?
- În continuare, consilierul va invita elevii să noteze pe un post-it un mesaj de încurajare pentru băiatul cu 2 ochi prin care să manifeste empatie față de acesta. Între timp, consilierul va desena un băiat pe care elevii vor lipi bilețelele cu mesaje.

5. Încheiere

- Consilierul școlar va întreba elevii cum s-au simțit la activitate, ce au aflat nou și îi va încuraja să manifeste toleranță, acceptare și empatie de câte ori au ocazia.

Anexa 1

Băiatul cu doi ochi

Undeva în Univers, exista o planetă pe care trăiesc ființe foarte asemănătoare cu pământenii. Singura deosebire dintre noi și ei, este că ei au doar un ochi și pot vedea în întuneric, la distanțe foarte mari și prin zid. Într-o zi, pe acea planetă, s-a născut un copil cu doi ochi. Părinții au fost foarte dezamăgiți, dar l-au îngrijit cu toată dragostea. Doctorii au spus că nu se poate face nimic. Copilul avea nevoie de lumină, când mergea undeva noaptea, de un telescop pentru a vedea ce se întâmplă pe alte planete și era privit de colegi ca și cum nu vedea bine. Într-o zi, și-a dat seama că el poate vedea ceva ce colegii lui nu sesizaseră: culorile. Toată lumea de pe acea planetă vedea în alb și negru. Băiatul cu doi ochi vedea însă în culori. El a început să își facă prieteni care îl ascultau povestind despre păduri verzi, cer albastru și flori multicolore. Copiii și oamenii mari se adunau în jurul băiețelului ca să vadă lumea prin ochii lui. Cu timpul, nu i s-a mai părut că este altfel decât ceilalți: a devenit firesc să fie înconjurat de oameni care îi ascultau poveștile.

Întâlnirea 6 - Importanța colaborării/cooperării în procesul de comunicare și relaționare

SCOP: Dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală

Obiective:

1. Să definească termenul de colaborare/cooperare
2. Să definească termenul de competiție
3. Să identifice cel puțin o diferență între o activitate realizată pe cont propriu și o activitate realizată prin colaborare
4. Să identifice cel puțin două avantaje ale cooperării în cadrul grupului

Materiale: calculator, video-proiector, prezentare Power Point, informatii, creta/marker, tablă, povestire, instrumente de scris, bilete cu sarcini, fișă de evaluare

PROCEDURĂ DETALIATĂ

1. Introducere

- Consilierul școlar pune spre vizionare un scurt videoclip despre avantajele cooperării, pentru a capta atenția elevilor: <https://www.youtube.com/watch?v=LuG0lxCsUi8>
- i se cere să spună după părerea lor ce a vrut să arate acest videoclip și apoi diferența între modul de a duce la bun sfârșit sarcina de unul singur și modul de a îndeplini sarcina cu ajutorul unui/unor prieteni, colegi.

2. Brainstorming

- Se începe prin a defini termenul de cooperare/colaborare, apoi se trece la cel de competiție prin metoda Brainstorming. (se cere elevilor să explice metoda iar în cazul în care aceștia nu o cunosc , profesorul le explică ce presupune această metodă)
- Consilierul școlar îi întreabă pe elevi ce înțeleg ei prin cooperare. Notează ideile pe tablă sub forma unui copac de idei.
- După ce au terminat ideile , consilierul școlar încearcă să construiască o definiție cu ajutorul elevilor.
 - **Cooperarea/Colaborarea** se referă la acțiunea de participare alături de alții în vederea atingerii unui scop comun.
 - **Cooperarea/Colaborarea** desemnează interacțiune, bună înțelegere și armonie la nivelul unui colectiv, posibilitatea de a comunica cu ceilalți, de a dobândi stimă de sine și încredere în forțele proprii.
- În continuare , consilierul școlar îi întreabă ce înțeleg aceștia prin competiție?
- După ce elevii termină ideile și sunt notate de către consilier pe tablă, se încearcă o definiție a competiției.
 - Prin **competiție** înțelegem motivația de a fi mai bun, o stimulare a individului de a-și depăși propriile limite, o modalitate de a te afirma în mod individual, de a te face remarcat din rândul celorlalți.

3. Activitate în grupul mare

- Se prezintă un text (Anexa 2). După audiere, elevii vor răspunde la întrebările:
 1. Despre ce credeți că este vorba în text? O competiție sau o colaborare?

2. Care este diferența dintre o activitate realizată pe cont propriu și o activitate realizată prin colaborare?
3. Credeți că ar fi reușit un singur sătean să aducă apă de la izvor?

4. Activitate în grupuri mici

- În continuare consilierul școlar împarte clasa în grupe de câte 4 elevi.
- Instruiește elevii despre regulile jocului.
- Li se explică că vor avea de ghicit două proverbe/citate despre munca în echipă.
- Fiecare echipă își va stabili un reprezentant, numai el are voie să vorbească cu consilierul, care între timp scrie pe tablă prima literă și ultima literă din proverb/citat.

C--- -----U--, --- ---- --U

(Când păianjenii ținutiesc împreună, pot lega un leu. - Proverb etiopian)

L----- -----I-----I.

(Lucrul în echipă împarte sarcinile și înmulțește succesul. – Autor necunoscut)

- Fiecare reprezentant, atunci când îi vine rândul trebuie să spună o literă care compune citatul/proverbul. Dacă litera există, consilierul o scrie pe tablă, dacă nu, se trece la următorul grup. Când grupul crede că are soluția, spune BINGO, ne oprim și acesta dă soluția. În cazul în care a ghicit, este grupul câștigător, în caz de greșește, trebuie să stea o tură și să nu dea soluția până nu-i vine rândul încă o dată.
- Mai departe profesorul consilier lucrează tot cu aceleași grupe de elevi dând următoarele sarcini pe bilete. (Anexa 3) Fiecare grup își alege un reprezentant, altul decât cel din prima tură.
- Se discută în clasă răspunsurile fiecărui grup.

5. Încheiere

- Se identifică neînțelegerile și nelămuririle pe care le au elevii în legătură cu tema prezentată.
- Se fac aprecieri asupra modului în care au participat elevii la lecție.
- Feed-back- se împarte elevilor o fișă de evaluare (Anexa 4)

Anexa1

Prestația unui elev depinde de contribuțiile și prestațiile tuturor celorlalți colegi de grup, întrucât acestea se influențează reciproc și sistematic, fiind chiar interdependente-vorbim de interdependență pozitivă între membrii grupului.

Într-un grup, munca este mai construită, mai bogată și, în același timp, greutatea sarcinilor și responsabilitatea față de sarcini sunt egal și echitabil împărțite între membrii acestuia.

Totuși trebuie să menționăm faptul că succesul în învățare este determinat de munca în echipă, aceasta însemnând atât cooperare, cât și competiție, fiind practic o îmbinare armonioasă a celor două concepte.

Anexa 2

Localnicii din satul Poienița erau foarte triști pentru că nu aveau apă curentă la fiecare gospodărie, ci erau nevoiți să aducă apă de pe un deal îndepărtat.

Într-o bună zi s-au hotărât să adune împreună bani și să cumpere cele necesare pentru a construi o rețea de apă în satul lor. Și-au unit forțele, au săpat șanțurile de la un izvor înspre fiecare gospodărie și au pus conductele în săpături. După trei luni, apa curgea cu presiune la chiuveta fiecărei gospodine.

Mulțumiți de această reușită, sătenii au organizat o sărbătoare la care au mâncat multe sarmale și s-au odihnit după munca depusă. Până în ziua de azi, în satul Poienița, se sărbătorește în fiecare an, Sărbătoarea Apei.

-Despre ce credeți că este vorba în text? O competiție sau o colaborare?

-Care este diferența dintre o activitate realizată pe cont propriu și o activitate realizată prin colaborare?

-Credeți că ar fi reușit un singur sătean să aducă apă de la izvor?

Anexa 3

Bilet nr 1.Găsiți avantajele cooperării în grup .

Bilet nr 2.Cum influențează colaborarea/cooperarea performanțele elevilor ,climatul din clasă , echilibrul clasei, etc.?

(Timp de lucru 5 minute)

Anexa 4

Fișă Evaluare

Data:.....

NUME:.....

CLASA:.....

CE AM INVATAT ?	CE MI S-A CONFIRMAT?
CE STIAM?	CE NU STIAM

Întâlnirea 7 - Cum să fim prieteni mai buni?

SCOP: Dezvoltarea abilităților sociale și a competențelor de comunicare și cooperare la elevii de 9-10 ani.

Obiective:

1. Să identifice comportamente prietenoase și neprietenoase.
2. Să exerseze modalități de a coopera și comunica eficient în grup.
3. Să înțeleagă importanța empatiei și a respectului reciproc în relațiile sociale.

Materiale:

- O tablă sau foi mari de hârtie și markere.
- Cartonașe cu situații sociale.
- Fișe de lucru pentru activitățile din grupurile mici.
- Stickere sau abțibilduri pentru recompensă.

PROCEDURĂ

1. Introducere

- Consilierul școlar explică faptul că în această sesiune elevii vor discuta despre cum să fie prieteni mai buni și cum să lucreze împreună. Activitatea începe cu un joc scurt de încălzire: "*Salutul special*" (fiecare copil salută pe cineva folosind un mod amuzant – de exemplu, o strângere de mână inventată sau o expresie creativă).

2. Brainstorming

- Consilierul școlar întreabă copiii:
 1. **"Ce înseamnă pentru voi un prieten bun?"**
 2. **"Ce comportamente vă plac atunci când lucrați în echipă?"**
- Răspunsurile sunt notate pe tablă/foi mari.

3. Activitate în grupul mare

- Consilierul școlar prezintă câteva situații sociale scrise pe cartonașe, de exemplu:
 1. **"Un coleg nu te lasă să joci cu mingea."**
 2. **"Un prieten te ajută să înveți ceva nou."**
- Elevii trebuie să identifice dacă situațiile reprezintă un comportament prietenos sau neprietenos, argumentând răspunsurile.

Alternative:

- Se poate folosi un semafor desenat pe tablă: copiii ridică o fișă verde pentru comportamente prietenoase și una roșie pentru cele neprietenoase.

4. Activitate în grupuri mici

- Elevii sunt împărțiți în grupuri mici (3-4 copii). Fiecare grup primește o fișă cu o situație problematică și trebuie să găsească o soluție. Exemple de situații:
 1. **"Doi colegi nu sunt de acord și se ceartă în timpul unui joc."**
 2. **"Un copil este lăsat pe dinafară când alții se joacă."**

- Fiecare grup prezintă soluția găsită.

Alternative:

- Copiii pot juca mici scenete pentru a arăta cum ar aplica soluția discutată.

5. Încheiere

Descrierea activității:

- Consilierul școlar întreabă fiecare copil ce a învățat sau ce i-a plăcut cel mai mult din activitate. Fiecare elev primește un sticker sau un abțibild pentru participare. Activitatea se încheie cu o "*îmbrățișare virtuală*" – toți copiii își îndreaptă brațele ca și cum ar îmbrățișa întregul grup.

Întâlnirea 8 - Colegialitate Și Prietenie

SCOP: Dezvoltarea la elevii de vârstă școlară mică a abilităților de relaționare și de comunicare asertivă în grupul de egali

Obiective:

1. Să definească noțiunile de **grup** și de **prieten**;
2. Să precizeze **regulile de comportament** în cadrul grupului de prieteni;
3. Să identifice **comportamentele pozitive** specifice relației de prietenie;
4. Să **practice comportamente** de prietenie și colegialitate în timpul rezolvării sarcinilor de lucru primite

Materiale:

- Tablă
- Markere
- Câte o fișă de lucru pentru 3 grupuri mici de elevi
- Instrumente de scris/Carioci
- Post-it-uri

PROCEDURĂ:

1. Introducere

- Se creează un mediu confortabil pentru desfășurarea activității.
- Activitatea începe cu jocul de grup **"Cercul prieteniei"**.
- Elevii formează un cerc. Fiecare copil va împărtăși **o calitate** pe care o apreciază la colegul său din dreapta. Consilierul școlar încurajează elevii să fie specifici și să ofere exemple de situații când au remarcat acea calitate (de exemplu: "Ești **darnic**, pentru că **ai împărțit** astăzi cu mine pachetul tău de biscuiți!" sau "**Știi să păstrezi un secret**, pentru că **nu ai spus nimănui** ce ți-am povestit ieri că mi s-a întâmplat!").
- Elevii revin la locurile lor și li se solicită să împărtășească exemple de cuvinte legate de **prietenie**, pe care consilierul le notează pe tablă (metoda Ciorchinelui).
- Se poartă discuții dirijate despre ce înseamnă **colegialitate** și **prietenie**. Elevii sunt întrebați ce **calități** consideră că sunt importante într-o relație de colegialitate și prietenie.
- Profesorul consilier școlar va face o scurtă prezentare și va explica de ce este important să ne exprimăm corespunzător și să colaborăm în grupul de colegi și prieteni. Se prezintă obiectivele activității și se subliniază ideea că fiecare are ceva important de împărtășit/de oferit celor din jur și că este important să ne ascultăm atent unii pe alții.

2. Brainstorming

- Se solicită elevilor să își expună frontal ideile despre **provocările din grupul de prieteni sau din grupul colegilor de clasă**, iar consilierul va lista toate ideile pe tablă.
- Elevii sunt întrebați ce relații ar trebui să existe între prieteni/colegi (de exemplu: **de încredere, cinste, ajutor reciproc** etc.).
- Împreună cu elevii, se definește **grupul de prieteni** ca un grup format din **persoane cu preferințe și interese comune**.

3. Activitate în grupul mare

- Se alege o problemă din ideile/situațiile prezentate anterior de elevi și se dezbate despre **cum pot colabora pentru a o rezolva**. De exemplu „**Cum ne putem ajuta unii pe alții să ne simțim mai bine la școală?**”.
- Elevii sunt încurajați să contribuie cu soluții, promovând dialogul deschis, exprimarea clară a ideilor și respectul față de opiniile celorlalți.
- Se solicită apoi elevilor să precizeze **5 reguli de comportament** în cadrul grupului de prieteni și să identifice **5 comportamentele pozitive** specifice relației de prietenie.

Alternativă la modul de lucru: Dacă există elevi mai timizi, se poate folosi metoda „cercului de aprobat”, unde un elev răspunde la o întrebare, iar ceilalți pot aproba sau dezaproba prin ridicarea mâinii. De asemenea, se pot utiliza întrebări deschise, pentru a stimula discuția și pentru a implica elevii care nu participă activ.

4. Activitate în grupuri mici

- Elevii sunt împărțiți în 3 grupuri mici, de câte 3-4 elevi.
- În fiecare grup elevii vor avea de rezolvat împreună 2 sarcini de pe o fișă de lucru, distribuită de consilier.
- După 10 minute, fiecare grup va desemna un raportor care să prezinte rezolvările sarcinilor de lucru primite.
- După fiecare prezentare, membrii celorlalte grupuri oferă feedback constructiv grupului care a prezentat.

Alternativă la modul de lucru: Se stabilește de la începutul activității în grupuri mici că folosim metoda „rolurilor”, unde fiecare membru al grupului joacă un rol diferit (de exemplu: lider, scriitor/desenator, prezentator), pentru a dezvolta responsabilitatea și cooperarea.

Sarcini de lucru/grupuri:

Grupul 1

1. Încercuiți termenii care arată **comportamente prietenoase**, dintre următoarele opțiuni: **respingere, stimă, minciună, colaborare, invidie, ajutor**.

2. Formați proverbe folosind cuvintele date:
„se cunoaște, Prietenul, la, nevoie, adevărat.”

„ de, Un, este, greu, găsit, prieten, bun.”

„dreapta, Omul, stânga, ca, fără, ca, prieteni, e, fără.”

Grupul 2

1. Completați expresiile despre **calitățile** unui prieten:

- bun ca _____;
- dulce ca _____;
- frumos ca _____;
- blând ca _____;
- harnic ca _____;
- drăguț ca _____.

2. Identificați **4 situații de prietenie** din desene animate, filme și povești.

Grupul 3

1. Completați propozițiile cu cuvintele corespunzătoare din șirul următor:

încredere, neîncredere, preocupări, se ajută.

Prietenii au _____ comune.

Prietenii _____ reciproc.

Prietenii se bazează pe _____.

2. Enumerați mai jos **5 criterii** după care vă alegeți prietenii!

Alternativă la sarcinile de lucru în grupuri mici: Fiecare grup poate crea o mică scenetă sau un poster pentru a ilustra o situație în care ***colegialitatea și prietenia*** au fost importante (de exemplu, ***când ajută un coleg la teme, când merg la ziua unui coleg*** sau ***când lucrează împreună la un proiect*** etc.).

5. Încheiere

- Elevii sunt întrebați despre ce au învățat astăzi, ce le-a plăcut cel mai mult la activitate și ***cum pot exersa colegialitatea și prietenia în viața de zi cu zi.***
- Copiii sunt îndemnați să își exprime aprecierea față de un coleg printr-un ***mesaj scris*** - pe post-it-uri puse la dispoziție de profesorul consilier școlar sau printr-un ***gest***.
- Activitatea se încheie cu o îmbrățișare simbolică de grup.

ACTIVITATE DE ÎNCHEIERE - "Sărbătoarea Exploratorilor în Comunicare!"

SCOP:

Sărbătorirea progresului grupului, exprimarea aprecierii și reflectarea asupra abilităților dobândite în timpul călătoriei prin lumea comunicării.

Obiective:

1. Recapitularea cunoștințelor despre comunicare și relaționare.
2. Exprimarea emoțiilor legate de experiența în grup.
3. Consolidarea sentimentului de apartenență și încredere.
4. Încurajarea aplicării celor învățate în afara grupului.
5. Încheiere simbolică a călătoriei – premiere și diploma.

Materiale:

- Coronițe/insigne „Explorator Senior” (opțional, hârtie cartonată)
- Diplome personalizate
- Post-it-uri în formă de stea
- Cutie cu mesaje-surpriză (pregătită de consilierul școlar)
- Mapa cu toate fișele lor (portofoliu)
- Muzică de fundal pentru momentul festiv

PROCEDURĂ:

1. Introducere – „Ultima oprire”

Consilierul școlar le povestește copiilor că au ajuns la finalul aventurii lor și că această întâlnire este o sărbătoare.

2. Brainstorming – „Ce iau cu mine?”

Întrebare:

„Dacă ai pune într-un rucsac tot ce ai învățat aici, ce ai lua?”
Elevii scriu/deseanează câte un lucru important învățat (ex: o ureche = ascultare, o inimă = empatie, două mâini = colaborare etc.) pe post-it în formă de stea.

Se lipesc toate stelele pe un flipchart cu titlul: „**Comoara Comunicării**”

3. Activitate în grupul mare – „Capsula Timpului”

Fiecare copil primește un mic bilet (sau cartonaș) unde scrie:

- Ce a învățat
- Ce vrea să aplice
- Ce mesaj vrea să trimită „viitorului său”

Toate biletele se pun într-o „Capsulă a Timpului” (cutie decorată), care va fi „redeschisă” simbolic la sfârșit de an sau păstrată de învățătoare/diriginte.

4. Activitate în grupuri mici – „Felicitări secrete”

Elevii trag la întâmplare un coleg (sau se face o roată). Fiecare trebuie să scrie sau să deseneze o felicitare de final care să conțină:

- Ce a apreciat la acel coleg
- Un gând frumos sau amuzant

Se strâng toate într-o „Carte a Exploratorilor” sau se oferă individual.

5. Încheiere – *Diploma de Explorator în Comunicare*

Fiecare copil este premiat cu o diplomă specială. Consilierul școlar spune câteva cuvinte personalizate despre fiecare (sau despre toți împreună). La final, se face o fotografie de grup cu diplomele și harta completă.

Întrebarea de încheiere: „Care a fost momentul tău preferat din toată călătoria noastră?”